

EIROPAS PADOME

EIROPAS PAGaidu VIENOŠANĀS PAR SOCIĀLO DROŠĪBU, IZŅEMOT PASĀKUMUS ATTIECĪBĀ UZ PABALSTIEM VECUMA, INVALIDITĀTES UN APGĀDNIKA NĀVES GADĪJUMĀ

ETS No 13

*European Interim Agreement on Social Security Other than Schemes for Old Age,
Invalidity and Survivors*

Valdības, kas parakstījušas šo Vienošanos, Eiropas Padomes locekles,

Uzskatot, ka Eiropas Padomes mērķis ir panākt lielāku tās Dalībvalstu vienotību un ka viena no šī mērķa sasniegšanas metodēm ir veicināt to sociālo progresu;

Atbalstot vienlīdzības principu, kas attiecas uz jebkuras šo Vienošanos parakstījušās Puses pilsoņiem sakarā ar katras Puses sociālās drošības likumiem un noteikumiem un kas ir sankcionēts Starptautiskās darba organizācijas konvencijās;

Atbalstot arī principu, ka katras Līgumslēdzējas puses pilsoņiem jābūt iespējām baudīt sociālās drošības sfērā noslēgtos līgumus divu vai vairāku Pušu starpā;

Vēlēdamies īstenot šos principus, noslēdzot Pagaidu vienošanos, kamēr tiks noslēgta Vispārēja konvencija, kas balstīsies uz divpusēju vienošanos kopumu,

Vienojās par šo:

1. pants

1. Šī Vienošanās aptver visus sociālās drošības likumus un noteikumus, kas ir spēkā parakstīšanas brīdī un vēlāk varēs stāties spēkā visā Līgumslēdzēju pušu teritorijā un kas attiecas uz:

- a. saslimšanu, maternitāti un nāvi (pabalsts nāves gadījumā), tostarp medicīniskajiem pabalstiem, kas nav specifiski paredzēti kādai noteiktai vajadzībai;
- b. darba negadījumiem un profesionālām slimībām;
- c. bezdarbu;
- d. ģimenes pabalstiem.

2. Šī Vienošanās attiecas uz pasākumiem gan uz iemaksām balstīto pabalstu, gan uz iemaksām nebalstīto pabalstu sniegšanai, tostarp darba devēja pienākumu sniegt kompensācijas par darba negadījumiem un profesionālām slimībām. Tas neattiecas uz sociālo palīdzību, uz civilieredņu speciāliem noteikumiem un pabalstiem kara vai okupācijas upuriem.

3. Attiecībā uz šo Vienošanas jēdziens “pabalsts” ietver visas tā papildsummas un paaugstinājumus.

4. Terminiem Līgumslēdzējas puses “pilsoņi” un “teritorija” būs tāda nozīme, kādu Līgumslēdzēja puses tiem piešķirs deklarācijā, ko adresēs Eiropas Padomes Ģenerālsekretāram, kurš to paziņos katrai no Līgumslēdzējām pusēm.

2. pants

1. Saskaņā ar 9. panta noteikumiem jebkuras Līgumslēdzējas puses pilsonis var izmantot tiesības, ko sniedz citas Līgumslēdzējas puses likumi un noteikumi, turklāt ar tādiem pašiem nosacījumiem kā šīs otras Līgumslēdzējas puses pilsoņi:

- a. attiecībā uz pabalstiem sakarā ar darba negadījumiem un profesionālām slimībām ar nosacījumu, ka viņi uzturas vienas no Līgumslēdzējas puses teritorijā;
- b. attiecībā uz visiem citiem pabalstiem, kas neattiecas uz ar darba negadījumiem un profesionālām slimībām, ar nosacījumu, ka viņi saskaņā ar parasto kārtību uzturas vienas no Līgumslēdzējas puses teritorijā;
- c. attiecībā uz slimības, maternitātes vai bezdarba pabalstiem, ar nosacījumu, ka viņi saskaņā ar parasto kārtību uzturas vienas no Līgumslēdzējas puses teritorijā un attiecīgi pirms saņēmuši slimības pirmo medicīnisko apliecinājumu, pirms grūtniecības pieņemtā sākuma brīža vai pirms bezdarba sākuma;
- d. attiecībā uz pabalstiem, kas nebalstās uz iemaksām, izņemot pabalstus sakarā ar darba negadījumiem un profesionālām slimībām, ar nosacījumu, ka viņi sešus mēnešus uzturas šīs otras Līgumslēdzējas puses teritorijā.

2. Visos gadījumos, kad vienas no Līgumslēdzējas puses likumi un noteikumi ierobežo tāda šīs Puses pilsoņa tiesības, kurš nav dzimis tās teritorijā, jebkuras citas Līgumslēdzējas puses pilsonis, kas ir dzimis šīs Puses teritorijā, tiek pielīdzināts šīs Līgumslēdzējas puses pilsonim, kas dzimis tās teritorijā.

3. Visos gadījumos, kad nosakot tiesības izmantot jebkuras Līgumslēdzējas puses likumus un noteikumus, tiek noteiktas atšķirības atkarā no bērnu pilsonības, citu Līgumslēdzēju pušu pilsoņu bērni tiek pielīdzināti šīs Puses pilsoņu bērniem.

3. pants

1. Jebkura vienošanās attiecībā uz 1. pantā minētiem likumiem un noteikumiem, kas noslēgta vai varētu tikt noslēgta starp divām vai vairākām Līgumslēdzējām pusēm, saskaņā ar 9. panta noteikumiem jāattiecinā uz jebkuras citas Līgumslēdzējas puses pilsoni, ja minētā Vienošanās attiecas uz šādiem likumiem un noteikumiem:

- a. piemērojamo nacionālo likumu un noteikumu noteikšana;
- b. iegūto tiesību un to tiesību, kuru iegūšana ievadīta, saglabāšana, tostarp tas attiecas uz apdrošināšanas periodu summēšanu un to periodu

- ekvivalenci, kas nepieciešami tiesību saglabāšanai un pabalstu aprēķināšanai;
- c. pabalstu izmaksa personām, kas uzturas minēto Vienošanās noslēgušās Puses teritorijā;
 - d. papildinājumu pievienošana šajā punktā minētās vienošanās tekstam un tās īstenošana.

2. Šī panta 1. panta noteikumi neattiecas ne uz kādiem šīs Vienošanās nosacījumiem attiecībā uz iemaksām nebalstītām iemaksām, ja vien attiecīgais pilsonis sešus mēnešus nav uzturējies Līgumslēdzējas puses teritorijā, uz kuras likumiem un noteikumiem atsaucas, lai tos izmantotu.

4. pants

Saskaņā ar jebkuras divpusējas vai daudzpusējas vienošanās noteikumiem, pabalsti, kas šīs Vienošanās trūkuma dēļ nav piešķirti vai atlikti, jāpiešķir vai jāatjauno no brīža, kad šī Vienošanās stājas spēkā visām Līgumslēdzējām pusēm, uz kurām attiecas izvirzītā prasība pēc pabalstiem, ar nosacījumu, ka šī prasība jāiesniedz gada laikā kopš minētā brīža vai ilgākā periodā, ja tā noteikts tās Līgumslēdzējas puses likumos un noteikumos, kurai izvirzīta prasība. Ja prasība šajā termiņā nav iesniegta, pabalsti tiek atcelti vai atjaunoti vēlāk, sākot no brīža, kad šī prasība iesniegta.

5. pants

Šīs Vienošanās noteikumi neierobežo nacionālos likumus un noteikumus, starptautiskās konvencijas vai divpusējas un daudzpusējas vienošanās, ja tie ir labvēlīgāki prasītājam.

6. pants

Šīs Vienošanās noteikumi neierobežo nacionālos likumus un noteikumus attiecībā uz apdrošināto vai citu kategoriju ieinteresētu personu piedalīšanos sociālās drošības sistēmas pārvaldīšanā (menedžmentā).

7. pants

1. Šīs Vienošanās 1. pielikumā precizēts, attiecībā uz kādiem katras Līgumslēdzējas puses sociālās drošības pasākumiem piemērojams 1. pants, kuri ir spēkā katras Puses teritorijā šīs Vienošanās parakstīšanas dienā.

Katra Līgumslēdzēja puse nosūtīs notu Eiropas Padomes Ģenerālsekretāram par katru jaunu likumu vai noteikumu, kas nav iekļauti 1. pielikumā un attiecas uz šo Pusi. Šīs notas katrai Līgumslēdzējai pusei jāsniedz triju mēnešu laikā kopš minētā likuma vai noteikuma publicēšanas datuma vai, gadījumā, ja šis likums vai noteikums ir publicēts pirms šo Vienošanās ratificējusi attiecīgā Līgumslēdzēja puse, ratifikācijas dienā.

8. pants

1. Šīs Vienošanās 2. pielikumā precizēts, attiecībā uz kādiem katras Līgumslēdzēja puses noslēgtiem līgumiem attiecas 3. pants, kuri ir spēkā šīs Vienošanās parakstīšanas dienā.

2. Katra Līgumslēdzēja puse nosūtīs notu Eiropas Padomes Ģenerālsekretāram par katru jaunu līgumu, ko tā noslēgs, ja uz to attiecas 3. pants. Šī nota katrai Līgumslēdzējai pusei jāsniedz triju mēnešu laikā kopš minētā līguma stāšanās spēkā vai, gadījumā, ja šis līgums stāties spēkā pirms šīs Vienošanās ratifikācijas, ratifikācijas dienā.

9. pants

1. Šīs vienošanās 3. pielikumā uzskaitītas parakstīšanas dienā formulētās atrunas.

2. Katra Līgumslēdzēja puse, nosūtot notu atbilstoši 7. vai 8. panta nosacījumiem, var formulēt atrunu attiecībā uz šīs Vienošanās piemērošanu katram likumam, noteikumam vai katram līgumam, kas būs minēts šai notā. Par katru šādu atrunu jāiesniedz minētā nota; tā tiek piemērota nākamā mēneša pirmajā dienā pēc jaunā likuma, noteikuma vai līguma stāšanās spēkā.

3. Katra Līgumslēdzēja puse var pilnībā vai daļēji atsaukt atrunu, ko tā formulējusi ar notas starpniecību un kas tikusi adresēta Eiropas Padomes Ģenerālsekretāram. Šī nota stājas spēkā pēc tās saņemšanas nākamā mēneša pirmajā dienā, un šī Vienošanās tiks piemērota attiecīgā veidā.

10. pants

Šīs Vienošanās pielikumi ir šīs Vienošanās neatņemama sastāvdaļa.

11. pants

1. Vienojoties Līgumslēdzēju pušu kompetentām amatpersonām, nepieciešamības gadījumā tiks noteiktas metodes, kā īstenot šo Vienošanos.

2. Visas grūtības sakarā ar šīs Vienošanās interpretāciju vai īstenošanu tiks pārvarētas, vienprātīgi vienojoties visu Līgumslēdzēju pušu kompetentām amatpersonām.

3. Ja šādā ceļā nav bijis iespējams panākt atrisinājumu triju mēnešu laikā, strīdīgais jautājums tiks nodots tādas šķīrējinstīcijas arbitrāžai, kuras sastāvu noteiks, vienojoties Līgumslēdzējām pusēm; turpmākā procedūra tiks noteikta tādā pašā veidā. Nenākot pie atrisinājuma par attiecīgo jautājumu triju mēnešu laikā, visieinteresētā Puse to nodos šķīrējtiesnesim, ko nozīmēs Justīcijas starptautiskās tiesas Prezidents. Gadījumā, ja viņš būs vienas no strīdīgā jautājumā iesaistītās puses pilsonis, šis pienākums tiks uzticēts tiesas Viceprezidentam vai nākamam vecākajam tiesnesim, kas nebūs nevienas no strīdīgā jautājumā iesaistītās puses pilsonis.

4. Šķīrējinstīcijas vai šķīrējtiesneša spriedums tiks lemts atbilstoši vispārīgiem principiem un šīs Vienošanās garam; tas būs obligāts un bez apelācijas iespējams.

12. pants

Ja viena no šīs Vienošanās Līgumslēdzējām pusēm to denonsēs,

- a. visas tiesības, kas iegūtas šīs Vienošanās noteikumu rezultātā tiks saglabātas; tostarp, ja persona, pateicoties šiem noteikumiem, ir ieguvusi tiesības saņemt pabalstu, ko paredz vienas no Līgumslēdzējām pusēm likumdošana, kamēr viņa uzturas otras Puses teritorijā, tā saglabās šīs tiesības;
- b. saskaņā ar nosacījumiem, ko var paredzēt papildu līgumos starp ieinteresētām Līgumslēdzējām pusēm sakarā ar to tiesību fiksāciju, kuru iegūšana ir ievadīta, šīs Vienošanās noteikumi paliek spēkā attiecībā uz apdrošināšanas periodiem un ekvivalentiem noteiktiem periodiem pirms datuma, kad stājas spēkā denonsēšana.

13. pants

1. Šī Vienošanās ir atvērta parakstīšanai Eiropas Padomes Dalībvalstīm. Tā tiks ratificēta. Ratifikācijas dokumenti glabājami pie Eiropas Padomes Ģenerālsekretāra.

2. Šī Vienošanās stāsies spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko otra ratifikācijas dokumenta nodošanai glabāšanā.

3. Katram tās parakstītājam, kas to ratificēs vēlāk, Vienošanās stāsies spēkā tā nākamā mēneša pirmajā dienā, kas seko pēc ratifikācijas dokumenta nodošanas glabāšanā.

14. pants

1. Eiropas Padomes Ministru komiteja var uzaicināt jebkuru Valsti, kas nav iestājusies Eiropas Padomē, pievienoties šai Vienošanās.

2. Pievienošanās notiek, nododot glabāšanā pie Eiropas Padomes Ģenerālsekretāra ratifikācijas dokumentu, kas stāsies spēkā nākamā mēneša pirmajā dienā.

3. Katram pievienošanās dokumentam, kas nodots glabāšanā saskaņā ar šī panta nosacījumiem, jāpievieno nota ar ziņām, kas minētas šīs Vienošanās 1. un 2. pielikumā, ja ieinteresētās Valsts valdība pievienošanās dienā bija parakstījusi šo Vienošanos.

4. Lai īstenotu šo Vienošanos, visas notā minētās ziņas saskaņā ar šī panta 3. punkta nosacījumiem tiek rekomendēts ieslēgt pielikumā, kur tās tiks fiksētas, ja ieinteresētās Valsts Valdība būs parakstījusi šo Vienošanos.

15. pants

Eiropas Padomes Ģenerālsekretārs paziņos:

(a) Padomes Dalībvalstīm un Starptautiskā darba biroja Ģenerālajam Direktoram:

- i. Datumu, kad šī Vienošanās stājas spēkā, un ratificējušo dalībnieku vārdus, kā arī to Dalībnieku vārdus, kas to ratificēs vēlāk;

- ii. Par katra pievienošanās dokumenta nodošanu glabāšanā saskaņā ar 14. panta nosacījumiem un par tam pievienoto ziņu saņemšanu;
- iii. Par katras notas saņemšanu, ievērojot 16. panta nosacījumus, un datumu, kad tā stājas spēkā;
 - a. Līgumslēdzējām pusēm un Starptautiskā darba biroja Ģenerālajam Direktoram
 - i. Par katras notas saņemšanu, ievērojot 7. un 8. panta nosacījumus;
 - ii. Par katru formulēto atrunu, ievērojot 9. panta 2. punkta nosacījumus;
 - iii. Par katras atrunas atsaukšanu, ievērojot 9. panta 3. punkta nosacījumus.

16. pants

Šī Vienošanās ir noslēgta uz divu gadu ilgu periodu, sākot no dienas, kad tā stājusies spēkā saskaņā ar 13. panta 2. punkta nosacījumiem. Tā vēlāk gadu no gada paliks spēkā attiecībā uz katru Līgumslēdzēju pusi, kas to nebūs denonsējusi, šai sakarā adresējot notu Eiropas Padomes Ģenerālsekretāram vismaz sešus mēnešus pirms būs beidzies vai nu divu gadu ilgais pagaidu periods vai katrs turpmākais gadu ilgais periods.

To apliecinot, apakšā parakstījušies, attiecīgi pilnvaroti, parakstīja šo Vienošanos.

Sastādīts Parīzē, 1953. gada 11. decembrī angļu un franču valodā, abi teksti ir vienlīdz autentiski, vienā eksemplārā, kas tiek nodots glabāšanā Eiropas Padomes arhīvos. Eiropas Padomes Ģenerālsekretārs nosūtīs apstiprinātas kopijas visām Eiropas Padomes Dalībvalstīm, kā arī Starptautiskā darba birojam.